Boj o pevné miesto v spoločnosti

Levické dožinkové slávnosti sa každoročne snažia pozdvihnúť poľnohospodárske remeslo v očiach verejnosti na vyšší piedestál. Nebolo tomu inak ani počas tohtoročného odovzdávania dožinkových vencov v obci Sikenica.

Tohtoročná žatva v okrese Levice sa začala na začiatku posledného júnového týždňa tradične zberom ozimného jačmeňa, nasledoval zber ozimného hrachu a skorých odrôd pšenice. V prvom júlovom týždni vykonávali poľnohospodári zber repky ozimnej. Ukončenie žatvy hlásila väčšina členov Regionálnej poľnohospodárskej a potravinárskej komory (RPPK) Levice už v polovici júla.

Viac vrások na čele v porovnaní so zberom úrody robí po tohtoročnej žatve poľnohospodárom z regiónu Levíc odbyt a speňažovanie produkcie. Konštatoval to na tohtoročných dožinkových slávnostiach, ktoré sa konali 27. septembra v obci Sikenica, predseda RPPK Levice Milan Halmeš. *„K zníženým hektárovým úrodám sa pri repke olejnej pridala aj nižšia olejnatosť a nižšie realizačné ceny. Kvalita potravinárskej pšenice je vynikajúca, dokonca aj kŕmne odrody majú potravinársku kvalitu. Avšak realizačná cena na burze nám od žatvy každodenne klesá a dopyt po nej nestúpa. Samostatnou kapitolou je sladovnícky jačmeň, ktorého význam pestovania stúpa tak pre spracovateľov ako aj pestovateľov,“* zhodnotil na Želiezovecku, ktoré je typické svojou úrodnou pôdou, Milan Halmeš.

Práve dožinkové slávnosti sú vhodným podujatím, na ktorom treba verejnosti a hlavne politikom pripomenúť, že práca poľnohospodárov a výrobcov potravín nie je ocenená v spoločnosti tak, ako by si zaslúžila. Poľnohospodári už nechcú byť tými, ktorí sa večne na niečo sťažujú. Ad hoc riešenia, ktoré v posledných rokoch plátajú straty pestovateľov a chovateľov by preto mali vystriedať systémové opatrenia. *„Vplyv počasia a zmena klimatických podmienok potvrdzuje, že sa mení nielen teplota vzduchu, ale zvyšuje sa aj teplota pôdy, klesá jej vlhkosť, čo má negatívny vplyv na úrodnosť pôdy. Aj z tohto dôvodu je nevyhnutné čo najskôr riešiť riadenie rizík v poľnohospodárstve v trojuholníku poľnohospodár – štát – poisťovne,“* zdôraznil predseda družstva v Žemberovciach M. Halmeš.

Opatrenia zatiaľ v peňaženke nepocítili

Poľnohospodári a potravinári očakávajú pripísanie štátnej pomoci za rok 2019 už aj na ich účty, najlepšie v čo možno najkratšom čase. Pri zelenej nafte sa chovatelia a pestovatelia pýtajú aj na vyúčtovanie a doriešenie rozdielu nevyčerpaných finančných prostriedkov. Rozlúsknuť však treba aj kompenzáciu za poistné, kadávery, ale aj sľúbenú finančnú pomoc pre potravinárov.

Predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory (SPPK) Emil Macho vo svojom príhovore zdôraznil, že komora pracuje na tom, aby poľnohospodári a potravinári mali svoje pevné miesto v národnom hospodárstve a prinavrátilo sa im ich spoločenské uznanie. Ocenil predošlé vedenie SPPK, ktoré začalo rokovania o podpore cez zelenú naftu. *„Zelená nafta nie je všeliek, ale je to systémový krok, ktorý by tu určite mal fungovať. Zároveň musíme urobiť maximum pre to, aby sme mali prisľúbený rovnaký rozpočet aj na ďalší rok. Vzhľadom na aktuálny vývoj ekonomiky to však bude veľmi náročné“,* povedal predseda SPPK Emil Macho.

V ďalšej časti sa Emil Macho sústredil na prípravu nového programovacieho obdobia Spoločnej poľnohospodárskej politiky po roku 2020, vypracovanie strategického plánu, ale aj na úvahy, čo prinesie presun peňazí medzi piliermi a aj očakávaná nižšia platba na hektár v budúcom roku. *„Podľa môjho názoru je peňazí dosť. Na Slovensku však nejde o to, koľko, ale ako. Pre nás je hlavným riešením problémov silnejšia živočíšna výroba a špeciálna rastlinná výroba. Takúto odpoveď budeme dávať aj v národnej rade či europarlamente,“* podčiarkol E. Macho.

AMO potrápi každého

V následnej diskusii sa záujem presunul aj k aktuálnej otázke afrického moru ošípaných. Predseda Zväzu pestovateľov cukrovej repy Robert Kovács upozornil, že štát by mal k riešeniam pristupovať aktívnejšie a poučiť sa napríklad na spôsobe likvidácie moru ošípaných v susednom Česku. Zároveň prízvukoval, že africký mor ošípaných nie je len problém chovateľov ošípaných, ale aj pestovateľov. *„Ak by sa dostala nákaza aj do nášho regiónu, môže nám všetkým výrazne poškodiť. Najväčší problém je v tom, že osivá sa z nakazených oblastí vyvážať nebudú. Osivová kukurica je však v našom regióne Levíc jednou z kľúčových plodín, z ktorej máme výrazné tržby,“* povedal R. Kovács a apeloval na poľnohospodárov, aby komunikovali aj s poľovníkmi o možnostiach znižovania diviačej zveri.

V neposlednom rade sa viacerí z rečníkov dotkli aj témy zrušenia dane z nehnuteľnosti. Všetci sa však zhodli v názoroch, že po problémoch a následnom trieštení v rámci Združenia miest a obcí Slovenska pôjde o nesmierne náročnú úlohu.